

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ

ระดับชาติ

ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย

ครั้งที่

9

ณ อาคารศูนย์ภาษาและคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

วันจันทร์ที่ 1 มีนาคม 2564

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และเครือข่ายเจ้าภาพร่วม

	หน้า
การโฆษณาผ่านสื่อYouTubeกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ Cosmetics ของคนรุ่นใหม่(Gen Z) YouTube Advertising and Buying Decision for Cosmetics Products of young generations (Gen Z) วรวิวัฒน์ อุไรลักษณ์ และ ธิดาทิพย์ ปานโรจน์	449
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่าน Mobile Commerce Application ของผู้บริโภค Generation Z ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ นฤมล ตันติเวทยานนท์ และ นพพล ไทวิชัยกุล	459
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบยั่งยืนของเทศบาลตำบลป่าคลอก และชุมชนบางโรง ตำบล ป่าคลอก อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต ชลธิชา บุญชื่น และ เฉลิมพร วรพันธ์กิจ	467
ปัจจัยการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา : กลุ่มรักษ์บางใหญ่จังหวัดภูเก็ต แสงเดือน ห้างสวนีส รัชนิวารณ หมื่นพันธ์ วรวิญญา ท่าห้อง อรกนกพร ฤทธิสิริกุล และ เจษฎากร ทาผลกล้า	475
แนวทางการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน: กลุ่มตลาดก้อจ้าน ภัทรมน กาเหมา สงขลา ห้างสวนีส นรมน ทองยงค์ และ กัญญารัตน์ หงษ์สตร์	483
แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนสู่การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา บ้านลิพอนบางกอก ตำบลศรีสุนทร อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต จารุณี คงกุล วุฒกร ชุมภูทอง ทวีศักดิ์ เครือยศ สุรินทร์ ปราณจันทร์ ณรงค์เดช ฤทธิเดช นฤมล มะโนแก้ว และ สุดารัตน์ อุสา	498
การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้า กรณีศึกษาคลังอะไหล่สำหรับซ่อมบำรุง จิรัญญา โชตยะกุล	507
ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผู้ถือหุ้นกับระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) นิตยา อำไพกุล ชัยอุดม ก้านอินทร์ อุภาวดี เนื่องวรรณะ อูธิพร พระโพธิ์ และ สร้อยเพชร ลิสนิ	514
การฟื้นฟูการท่องเที่ยวชุมชนด้านการอนุรักษ์สมุนไพรหายากในชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ยุพิน พิพัฒน์พวงทอง	521
การฟื้นฟูการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์การอนุรักษ์ และจัดกิจกรรมการทำอาหารและเครื่องดื่มจาก สมุนไพรหายากในชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ยุพิน พิพัฒน์พวงทอง	531
ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดักแมลงกับมูลค่ากิจการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย กนต์ฐิตารีย์ พรเลิศรัตน์ สุรเชษฐ์ สิทธิปลื้ม อุภาวดี เนื่องวรรณะ ชวิญนรี กล้าปราบโจร และ ศิริรัตน์ เช็งเส็ง	541
แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่าในบ้านเขาตั้น อำเภอเขาพนม จังหวัด กระบี่ ธีรภานต์ โพธิ์แก้ว นฤสรา ลายแบน กนก วานิชย์ ศศิธร ยางงาม สุกัญญา ราหม และ ฮัสนา งานแข็ง	549
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
บทความวิชาการ	
มาตรฐานแรงงานของผู้สูงอายุเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตวัยเกษียณ ชดาทิพ ศุภสุวรรณ	558

แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่าในบ้านเขานิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

Guidelines for product development from oil Stalks to increase efficiency in Baan Khao Din Khao Phanom District, Krabi Province

ธีรภานต์ โพธิ์แก้ว¹ นฤสร่า ลายแบน¹ กนก วาณิชย์¹ ศศิธร ยางงาม¹
สุกัญญา ราเหม¹ ฮัสนา งานแข็ง¹

¹ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันบ้านเขานิน ศึกษาแนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน และศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน บ้านเขานิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 107 คน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้นำ 5 คน กลุ่มผู้ประกอบการ 5 คน กลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณเป็นกลุ่มผู้บริโภคนับจำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ และการวิเคราะห์เชิงสถิติ พบว่าส่วนใหญ่ชุมชนมีอาชีพเกษตรกรทำสวนปาล์มน้ำมันแต่มีปัญหาตรงที่ชุมชนไม่เคยทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน ไม่มีความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน แนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน แนวทางการพัฒนา พบว่า ชุมชนได้ผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน 2 แบบ ประกอบด้วย 1.ไม้กวาดก้านปาล์ม 2.ไม้ขีดกะทะ ประเมินความพึงพอใจของผู้จำหน่ายและผู้บริโภค ที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ พบว่ามี 5 ด้าน คือ 1.ด้านหน้าที่ใช้สอย 2.ด้านความสะดวกสบายต่อการใช้งาน 3.ด้านความแข็งแรง 4.ด้านความสวยงามตามลักษณะเฉพาะถิ่น แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า 5.ด้านเพศ พบว่าประกอบด้วย เพศชาย 22 คน (ร้อยละ 22) เพศหญิง 75 คน (ร้อยละ 78) ด้านความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า พบว่าวัดจุดดับที่เตรียมมาใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.11$ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$ มีงบประมาณและเงินทุนเพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.49$ พบว่า ควรเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

คำสำคัญ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ก้านปาล์มน้ำมัน การเพิ่มมูลค่า

ABSTRACT

This research aimed to study problems of oil palm stalks at Baan Khao Din. Study methods for making products from oil palm Stalks. And Study the development method to add value products from palm oil stalks, Baan Khao Din, Kho Phanom District, Krabi Province. Is a research that combines methods. The sample consisted of 107 people, consisting of a qualitative sample group of 10 people, consisting of a leadership group of 5, a group of 5 operators. The quantitative samples consisted of 97 consumer. The instruments were used for research, observation, interviews and inquiries. Analyze descriptive data and Statistical analysis It was found that most of the communities were professional farmers in oil palm plantation, but there was a problem that the community had never made products form oil palm stalks. .Guidelines for making products from oil palm stalks. Development approach The community obtained products from oil palm stalks in 2 types : 1.Palm wood stalks 2.Wood sanding pan conveys the Satisfaction of users and manufacturers with product images. Found that there are 5 sides, namely the usable front Convenience to use Strength in beauty, local Characteristics Guidelines for product development from oil palm stalks to increase development from oil palm stalks to increase gender value were found to consist of 22 males (22). Female, 75 people (78). Public opinion on product development guidelines from oil palm to add value. It was found that the raw materials prepared for the products and packaging were at high levels. $x = 4.11$ The tools used for product development and packaging are at a high level. $x = 3.80$ there is sufficient budget and capital for product and packaging development at a high level. $x = 3.49$ The product variety should be increased to meet the market demand.

Keywords : Product Development Palm oil stalks Value addition

บทนำ

วิกฤติปาล์มน้ำมันจากสถานการณ์โลก แนวโน้มและทิศทางจากการที่ประเทศออร์เวย์ ประกาศเลิกใช้น้ำมันปาล์มเด็ดขาดในปี 2563 ด้วยสภาพยุโรปมองว่าปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่เป็นภัยต่อการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของคน สัตว์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการสำรวจจากทั่วโลกพบว่าประเทศที่ปลูกปาล์มมากที่สุดในโลกเรียงลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 อินโดนีเซีย มีพื้นที่ปลูกปาล์ม 58 ล้านไร่ อันดับที่ 2 มาเลเซีย มีพื้นที่ปลูกปาล์ม 35 ล้านไร่ และอันดับที่ 3 ประเทศไทย มีพื้นที่ปลูกปาล์ม 5.5 ล้านไร่ (สำนักเศรษฐกิจการเกษตร.2560) สำหรับประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกปาล์มมากที่สุด คือภาคใต้ ซึ่งเนื้อที่ปลูกปาล์มประมาณ 4.8 ล้านไร่ และจังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่ปลูกปาล์มมากที่สุดถึง 1.12 ล้านไร่ (สยามรัฐ. 2564)

ประเทศไทยมองว่าปาล์มน้ำมันเป็นพืชน้ำมันชนิดหนึ่งที่มีต้นทุนการผลิตและราคาต่ำกว่าน้ำมันชนิดอื่น จึงทำให้มีความต้องการของตลาดโลกปาล์มน้ำมันเมื่อผ่านการสกัดมาเป็นน้ำมันปาล์มแล้วจะเป็นน้ำมันที่มีประโยชน์ทางด้านวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค และผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูป ประกอบกับสามารถนำไปใช้ได้ใอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้หลากหลาย ทั้งอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ปาล์มน้ำมันถือเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ และจากข้อมูลข้างต้นพบว่ามีการปลูกที่ภาคใต้ของประเทศเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันมีราคาตกต่ำ มีเหตุการณ์ที่เกษตรกรชาวสวนปาล์มในภาคใต้ รวมตัวเผาปาล์มประท้วงราคาที่ตกเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหา ซึ่งหากมองย้อนไปการปลูกปาล์มน้ำมันที่แพร่หลายนั้นมาจากสนับสนุนของรัฐที่ได้ออก ทำให้พื้นที่ปลูกปาล์มในไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเผยว่าปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิต

แล้วเป็น 4.8 ล้านไร่ ซึ่งส่วนมากอยู่ในภาคใต้ และเมื่อดูราคาที่เคยสูง ถึง 5.71 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2552 ภาคใต้ มีเนื้อที่ในการปลูกปาล์มน้ำมันยืนต้น จำนวน 3,421,321 ไร่ และจังหวัดที่มีเนื้อที่ปลูกปาล์มน้ำมันยืนต้นมากที่สุด คือ จังหวัดกระบี่ ซึ่งมีเนื้อที่ จำนวน 977,815 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 28.6 ของเนื้อปาล์มน้ำมันยืนต้นในภาคใต้ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร และจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีเนื้อที่ยืนต้น จำนวน 976,424-762,262 และ จำนวน 182,865 ไร่ตามลำดับ โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มจำนวนมากขึ้นกว่าจังหวัดอื่น ๆ ใน ปีที่ผ่านมา ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันพบว่าปริมาณเช่นเดียวกับเนื้อที่ใช้ผลผลิต คือ จังหวัดกระบี่มีผลผลิตปาล์มน้ำมัน มากที่สุด คือ จำนวน 2.31 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.9 ของผลผลิตปาล์มน้ำมันในภาคใต้ (สำนักงานพัฒนาการ วิทยุการเกษตร องค์กรมหาชน. 2562)

ชุมชนบ้านเขาดิน จังหวัดกระบี่ เป็นชุมชนที่มีกลุ่มผู้ปลูกปาล์มน้ำมันเป็นจำนวนมากซึ่งมีเนื้อที่ในการปลูก ปาล์มน้ำมันถึง 400 กว่าไร่ เปรียบดังพื้นที่ปลูกปาล์มที่เป็นเส้นเลือดใหญ่ของจังหวัดกระบี่อีกพื้นที่หนึ่ง เมื่อปีอาหารราคา ปาล์มน้ำมันตกต่ำ ทางกลุ่มยังไม่มีแนวทางชัดเจนที่จะเพิ่มรายได้ เดิมเมื่อเศษปาล์มมีจำนวนมากล้นตลาด ทำให้ต้องเผา ทั้ง แต่กลุ่มพยายามที่จะพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส โดยการหันมาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากต้นปาล์มมากขึ้น (องค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาดิน. 2563)

จากปัญหาดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันของบ้าน เขาดิน อำเภอเขาพนมจังหวัดกระบี่เพื่อให้มีผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนในระดับฐานรากและ ยังเป็นการอนุรักษ์ช่างหัตถกรรมการสานก้านปาล์มด้วยมือเป็นการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนให้กับชุมชนและเป็นนำ ทริพยากรของชุมชนนำมาคิดแปลงให้เกิดประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน บ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน บ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมดในชุมชนและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่ ชุมชนบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

1.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร

1.2.1 กลุ่มผู้นำ จำนวน 5 คนประกอบด้วย

1. ผู้ใหญ่บ้าน
2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
3. กรรมการหมู่บ้าน
4. คณะกรรมการ อบต.
5. อสม.

1.2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน 5 คน

1.2.3 กลุ่มประชาชนทั่วไป 97 คน

2 ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาสภาพปัญหาการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันและศึกษาภูมิปัญญาของท้องถิ่นในการนำก้านปาล์มมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนรวมถึงวิธีการออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

3 ขอบเขตพื้นที่

ชุมชนบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เชิงคุณภาพ

1.1.1 แบบสังเกต ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) คือ การที่ผู้สังเกตเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มคนที่ศึกษา มีการทำกิจกรรมร่วมกันจนกระทั่งเข้าใจความรู้สึกนึกคิด และความหมายที่คนเหล่านั้นให้ต่อปรากฏการณ์ทางสังคมที่ผู้วิจัย ซึ่งแม้มีการสังเกตแล้วก็ตามก็ต้องมีการซักถามและการจดบันทึกข้อมูล (Note-Taking) เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน

1.1.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้อย่างแท้จริง โดยมีบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำผลิตภัณฑ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน ที่ให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งแยกเป็นกลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาแบบเจาะจง

1.2 เชิงปริมาณ

1.2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายปิดที่ใช้สำหรับสอบถาม ประชาชนจำนวน 97 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย อาศัยข้อมูลหลัก 2 ประการ โดยการสังเกต การสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร ดังนี้

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม โดยการสำรวจทรัพยากรในพื้นที่ สังเกตการทำกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ และกิจกรรมกลุ่มแบบสำรวจกับแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นในการจัดเก็บข้อมูล

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อความ ตัวเลข สิ่งพิมพ์ จากเอกสารในหมู่บ้านของกลุ่มเป้าหมาย และข้อมูลทางราชการ บริบทชุมชน และแผนที่ชุมชน ตลอดจนการค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่าในบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ รวมถึงมีการตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยมีการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ การตรวจสอบข้อมูลในด้านแหล่งที่มาของข้อมูล แหล่งเวลาของข้อมูล และแหล่งบุคคล จากนั้นจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เสร็จสมบูรณ์ และสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณจะวิเคราะห์สถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า ในบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

เพื่อศึกษาแนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันบ้านเขาหิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันบ้านเขาหิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ข้อมูลต่อไปนี้

ปัญหาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน พบว่า ในด้านการเงินขาดงบประมาณในการลงทุนในการทำผลิตภัณฑ์ เรื่องการตลาด ช่องทางการจำหน่ายสินค้ามีน้อยหรือตลาดยังไม่กว้างพอ บางคนก็ยังไม่รู้จัก อุปกรณ์ไม่เพียงพอฝีมือในการทำผลิตภัณฑ์ก็ยังน้อย รูปแบบผลิตภัณฑ์ยังไม่หลากหลาย

แนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน พบว่า การจัดประชุมถ่ายทอดความรู้จากการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันโดยได้ผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน 2 แบบ ประกอบด้วย 1.ไม้กวาดก้านปาล์ม และ 2.ไม้ขัดกะทะ

แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน

วัตถุประสงค์ที่เตรียมมาใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.11$ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$ ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.73$ มีสถานที่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.81$ มีการส่งเสริมการตลาดของพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.41$ มีแหล่งเงินทุนและงบประมาณในการดำเนินงานของชุมชนอย่างคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.46$ มีงบประมาณและเงินทุนเพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.49$

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
เพศ		
ชาย	22	22
หญิง	75	78
รวม	97	100
ช่วงอายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	6	6.2
18-25 ปี	13	13.4
25-35 ปี	13	13.4
35-50 ปี	49	50.5
50-60 ปี	14	14.4
มากกว่า 61 ปี	2	2.1
รวม	97	100
ระดับการศึกษา		
ประถม	42	43.3
มัธยม	45	46.4
อนุปริญญา	1	1
ปริญญาตรี	9	9.3
ปริญญาโท	0	0
รวม	97	100
อาชีพ		
รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	2	2.1

พ่อบ้าน/แม่บ้าน	23	23.7
รับจ้าง/เกษตรกร	55	56.7
พนักงานจ้างบริษัท	1	1
ธุรกิจส่วนตัว	1	1
นิสิต/นักศึกษา	15	15.5
รวม	97	100
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	51	52.6
5,000-10,000	30	30.9
10,000-15,000	13	13.4
15,000-20,000	2	2.1
มากกว่า 20,000	0	0
รวม	97	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศชาย 22 คน (ร้อยละ 22) เพศหญิง 75 คน (ร้อยละ 78) รวม 100 คน อายุต่ำกว่า 18 ปี 6 คน (ร้อยละ 6.2) อายุ 18-25 ปี 13 คน (ร้อยละ 13.4) อายุ 25-35 ปี 13 คน (ร้อยละ 13.4) อายุ 35-50 ปี 49 คน (ร้อยละ 50.5) อายุ 50-60 ปี 14 คน (ร้อยละ 14.4) อายุมากกว่า 61 ปี 2 คน (ร้อยละ 2.1) รวม 97 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับประถมศึกษา 42 คน (ร้อยละ 43.3) ระดับมัธยม 45 คน (ร้อยละ 46.4) อนุปริญญา 1 คน (ร้อยละ 1) ระดับปริญญาตรี 9 คน (ร้อยละ 9.3) ระดับปริญญาโท 0 คน รวม 97 คน ข้อมูลอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม อาชีพรับราชการ-รัฐวิสาหกิจ 2 คน (ร้อยละ 2.1) อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน 23 คน (ร้อยละ 23.7) อาชีพรับจ้าง/เกษตรกร 55 คน (ร้อยละ 56.7) อาชีพพนักงานจ้างบริษัท 1 คน (ร้อยละ 1) อาชีพธุรกิจส่วนตัว 1 คน (ร้อยละ 1) อาชีพนิสิต/นักศึกษา 15 คน (ร้อยละ 15.5) รวม 97 คน ข้อมูลรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 51 คน (ร้อยละ 52.6) รายได้ 5,000-10,000 จำนวน 30 คน (ร้อยละ 30.9) รายได้ 10,000 -15,000 บาท จำนวน 13 คน (ร้อยละ 13.4) รายได้ 15,000-20,000 จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.1) รายได้มากกว่า 20,000 จำนวน 0 คน รวม 97คน

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่าในบ้านเขาติน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

รายละเอียด	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านการผลิต			
1.วัตถุดิบที่เตรียมมาใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	4.11	1.36	มาก
2.เครื่องมือที่ใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	3.80	1.31	มาก
3.ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	3.73	1.38	มาก
ภาพรวม	3.88	1.35	มาก
ด้านการตลาด			
1.มีสถานที่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่เหมาะสม	3.81	1.26	มาก
2.มีการส่งเสริมการตลาดของพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่ชัดเจน	3.14	1.26	มาก
ภาพรวม	3.61	1.26	มาก

ด้านการเงิน			
1.มีแหล่งเงินทุนและงบประมาณภายในชุมชนเพื่อการดำเนินงานของชุมชนอย่างคุ้มค่า	3.46	1.13	มาก
2.มีงบประมาณและเงินทุนภายในชุมชนเพื่อเพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	3.49	1.14	มาก
ภาพรวม	3.48	1.14	มาก
รวมทุกด้าน	3.66	1.25	มาก

สรุปผลการวิจัย

การทำสวนปาล์มน้ำมันเป็นส่วนใหญ่ ด้านอุปสรรค พบว่า ชุมชนไม่เคยทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันมาก่อนและไม่มีความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน โดยที่ยังไม่มีหน่วยงานเข้ามาส่งเสริมและให้ความรู้ ด้านความคิดเห็นของประชาชนต่อ แนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน พบว่า ชุมชนได้ผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน 2 แบบ ประกอบด้วย 1.ไม้กวาดก้านปาล์ม มีอุปกรณ์ประกอบ ดังนี้ 1.ก้านปาล์มน้ำมัน 2.เชือกกล้วย 3.ลวด 4.ไม้ 5.เคียวตัดปาล์ม 6.คีมตัดลวด โดยมีวิธีการทำ ดังนี้ 1. นำก้านปาล์มน้ำมันมาเหลา 2.มัดก้านปาล์มน้ำมันทำให้เป็นกำเล็ก ๆ 3.นำเชือกกล้วยมาพันให้เป็นเปียที่สวยงาม 4.นำเชือกกล้วยที่ถักเป็นเปียแล้ว มาพันก้านปาล์มให้กระชับ แข็งแรง 5.ตรวจสอบความแข็งแรงของผลิตภัณฑ์ 2.ไม้ขีดกะทะ มีอุปกรณ์ประกอบ ดังนี้ 1.ก้านปาล์มน้ำมัน 2.เชือกกล้วย 3.ลวด 4.ไม้ 5.เคียวตัดปาล์ม 6.คีมตัดลวด โดยมีวิธีการทำ ดังนี้ 1.นำก้านปาล์มน้ำมันมาเหลา 2.มัดก้านปาล์มน้ำมันทำให้เป็นกำเล็ก ๆ 3.นำเชือกกล้วยมาถักให้เป็นเปียที่สวยงาม 4.นำเชือกกล้วยที่ถักเป็นเปียแล้วมาพันก้านปาล์มให้กระชับ แข็งแรง 5.ตัดก้านปาล์มให้มีขนาดที่สั้น เหมาะสมกับการใช้งาน 6.ตรวจสอบความแข็งแรงของผลิตภัณฑ์

แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้านเพศ พบว่าประกอบด้วย เพศชาย 22 คน (ร้อยละ 22) เพศหญิง 75 คน (ร้อยละ 78) รวม 97 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุต่ำกว่า 18 ปี 6 คน (ร้อยละ 6.2) อายุ 18-25 ปี 13 คน (ร้อยละ 13.4) อายุ 25-35 ปี 13 คน (ร้อยละ 13.4) อายุ 35-50 ปี 49 คน (ร้อยละ 50.5) อายุ 50-60 ปี 14 คน (ร้อยละ 14.4) มากกว่า 61 ปี 2 คน (ร้อยละ 2.1) รวม 97 คน ด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับประถมศึกษา 42 คน (ร้อยละ 43.3) ระดับมัธยม 45 คน (ร้อยละ 46.4) อนุปริญญา 1 คน (ร้อยละ 1) ระดับปริญญาตรี 9 คน (ร้อยละ 9.3) ระดับปริญญาโท 0 คน รวม 97 คน ด้านอาชีพ พบว่าข้อมูลอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม อาชีพรับราชการ-รัฐวิสาหกิจ 2 คน (ร้อยละ 2.1) อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน 23 คน (ร้อยละ 23.7) อาชีพรับจ้าง/เกษตรกร 55 คน (ร้อยละ 56.7) อาชีพพนักงานจ้างบริษัท 1 คน (ร้อยละ 1) อาชีพธุรกิจส่วนตัว 1 คน (ร้อยละ 1) อาชีพนิสิต/นักศึกษา 15 คน (ร้อยละ 15.5) รวม 97 คน พบว่า ข้อมูลรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ข้อมูลรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 51 คน (ร้อยละ 52.6) รายได้ 5,000-10,000 จำนวน 30 คน (ร้อยละ 30.9) รายได้ 10,000-15,000 บาท จำนวน 13 คน (ร้อยละ 13.4) รายได้ 15,000-20,000 จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.1) รายได้มากกว่า 20,000 จำนวน 0 คน รวม 97 คนด้านความคิดเห็นของประชาชนต่อ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า ในบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่พบว่า วัดดุสิตที่เตรียมมาใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.11$ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$ ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.73$ มีสถานที่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.81$ มีการส่งเสริมการตลาดของพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.41$ มีแหล่งเงินทุนและงบประมาณในการดำเนินงานของชุมชนอย่างคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.46$ มีงบประมาณและเงินทุนเพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.49$ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า ในบ้านเขาดิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ พบว่าควรให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาช่วยเหลือในด้านของงบประมาณเพื่อนำเงินทุนมาสนับสนุน เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด รวมไปถึงการเพิ่มช่องทางการตลาด

อภิปรายผลการวิจัย

ชุมชนในจังหวัดกระบี่ในส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่ทำสวนปาล์มน้ำมัน จากการศึกษาปัญหาพบว่าชุมชนไม่เคยทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันมาก่อน และไม่มีความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน โดยที่ยังไม่มีหน่วยงานเข้ามาส่งเสริมและให้ความรู้ ด้านความคิดเห็นของประชาชนต่อ แนวทางการทำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน พบว่า ชุมชนได้ผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมัน 2 แบบ ประกอบด้วย 1.ไม้กวาดก้านปาล์ม และ 2.ไม้ขัดกะทะ อุปกรณ์สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัยฎางค์ รือโรสง (2556) ได้ทำการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตเฉพาะถิ่น งานทอเสื่อกก กลุ่มพรมรังเสื่อกกและหัตถกรรม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้จำหน่ายและผู้บริโภค ที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ จากวัสดุเลือกผลผลิตเฉพาะถิ่น ทั้งหมดมี 5 ด้านคือ 1.ด้านหน้าที่ใช้สอย 2.ด้านความสะดวกสบายต่อการใช้งาน 3.ด้านความแข็งแรง 4.ด้านความสวยงามลักษณะเฉพาะถิ่น แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า 5.ด้านเพศ พบว่า ประกอบด้วย เพศชาย 22 คน (ร้อยละ 22) เพศหญิง 75 คน (ร้อยละ 78) รวม 97 คน ด้านความคิดเห็นของประชาชน ต่อแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า ในบ้านเขาหิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่พบว่า วัตถุประสงค์ที่เตรียมมาใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.11$ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$ ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.73$ มีสถานที่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.81$ มีการส่งเสริมการตลาดของพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของชุมชนที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.41$ มีแหล่งเงินทุนและงบประมาณในการดำเนินงานของชุมชนอย่างคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.46$ มีงบประมาณและเงินทุนเพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.49$ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสาข์ ชาญณรงค์ (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตานศุภราชบุรีอุทิศ การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ 1.เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2.เพื่อศึกษผลการทดลองใช้หลักสูตรที่สร้างขึ้นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบไปด้วย (1)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2)แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และ (3)แบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้เวลาในการวิจัย 20 ชั่วโมง มีจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 20 แผน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าความแปรปรวนที่แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มมูลค่า ในบ้านเขาหิน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ พบว่าควรให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาช่วยเหลือในด้านของงบประมาณเพื่อนำเงินทุนมาสนับสนุน เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด รวมไปถึงการเพิ่มช่องทางทางการตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเรือง สมประจบ (2542) ได้ศึกษาเรื่องงานหัตถกรรมจักสานก้านมะพร้าวภาคกลางการศึกษาภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านการผลิตและพัฒนาเชิงพาณิชย์โดยการมีส่วนร่วมชุมชนพบว่า ด้านประเภทของงานจักสานเป็นงานที่เกี่ยวกับเครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวัน ด้านลักษณะของประโยชน์ใช้สอยพบว่า ผลิตเป็นเครื่องใช้สอยและของประดับตกแต่ง และเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือน ด้านรูปแบบพบว่า ผลิตเป็นกระเป่า ตะกร้า ก่อง เครื่องใช้ และออกแบบตามความต้องการของลูกค้า ด้านตลาดพบว่า เป็นลายขีด ลายดอกพิกล ลายรวงข้าว และลายมัดย้อมควรรักษารูปแบบผลงานเก่าๆที่มีเอกลักษณ์ไว้ ให้มีการพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ ที่ สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือการใช้เศษวัสดุที่เหลือใช้มาสร้างงานถ่ายทอดวิธีการงานจักสานให้กับลูกหลานและผู้สนใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

- 1.ควรให้หน่วยงานต่างๆเข้ามาช่วยเหลือในด้านตลาดและเงินทุน
- 2.ควรหาวิทยากรเข้ามาให้ความรู้กับกลุ่มเพื่อพัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็งต่อไป

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการศึกษาเรื่องการนำผลิตภัณฑ์จากก้านปาล์มน้ำมันในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2551). ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น.

ค้นหาเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562, <https://sites.google.com>.

ทวี สอดส่อง. (2564). ทิศทางปาล์มน้ำมันและทรัพยากรธรรมชาติ. ค้นหาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2564,

บันทึกเมื่อ 15 มิถุนายน 2562. สยามรัฐออนไลน์, <https://siamrath.co.th/v/84924>.

บุญเรือง สมประจบ. (2542). หัตถกรรมจากก้านมะพร้าว.

ค้นหาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2562, <https://urms.mutt.ac.th/>.

ลงทูนแมน. (2561). วิกฤติปาล์มน้ำมัน.

ค้นหาเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2562, <https://www.longtunman.com/10539>.

วันวิสาข์ ชาอุดมรงค์.(2560). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคานศุรราชบุรีอุทิศ.

รุ่งรัตน์ สุขแสง.(2557). การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมพื้นบ้าน.

ค้นหาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2562 <http://journal.rnu.ac.th>

อึ้ง Guang ค รือโฮง. (2556) การศึกษาและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดสายเฉพาะถิ่น งานทอเสื่อกก กลุ่มพบนมรุ่ง

เสื่อกกและหัตถกรรม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

คุณทหารลาดกระบัง.